

De Creatieve coalitie
P/a Kunstenbond
Postbus 9345
1006 AJ Amsterdam

Raad voor Cultuur
Prins Willem Alexanderhof 20
2595 BE DEN HAAG

Amsterdam 13 maart 2019

Geachte leden van de Raad,

“De waarde van cultuur begint bij die makers. Met hun heilige vuur iets nieuws te maken of iets te tonen wat anders onbekend of onbelicht zou blijven. Op een bladzijde in een boek, op straat of in een museumzaal. Die makers wil ik ruimte bieden: door te investeren in kwaliteit, door nieuwe groepen kansen te geven en door meer dan enkel de klassieke disciplines ruimte te bieden.”

Met deze inleidende woorden - die wij van harte onderschrijven - heeft de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap u om advies gevraagd over het stelsel 2021-2024. En daarbij is u ook de vraag gesteld wat de aandachtspunten zijn indien de Fair Practice Code een subsidievoorwaarde wordt bij financiering door het rijk, provincie en gemeente.

Wij constateren dat de Fair Practice Code als norm breed wordt gedragen. De vraag is dus niet *of* de Fair Practice Code moet worden ingevoerd, maar *hoe*. Tempo en de maatvoering zijn daarbij keuzes, maar deze zijn niet vrijblijvend. Het stelsel 2021-2024 is een belangrijk instrument om verandering te brengen. Dat momentum kunnen we niet laten passeren wanneer we uw advies ‘Passie gewaardeerd’ en onze eigen agenda serieus willen nemen.

U heeft met de Sociaal-Economische Raad geconstateerd dat de arbeidsvoorwaarden van werkenden in de culturele sector te wensen overlaten. De sector zelf heeft uw advies ter harte genomen en een arbeidsmarktagenda opgesteld en de uitvoering daarvan opgepakt.

Zo zijn wij, de Creatieve Coalitie¹, een samenwerkingsverband van tweeëntwintig verenigingen - beroeps- en belangenverenigingen van alle werkenden - makers, vrije beroepsbeoefenaars en werknemers, ontstaan vanuit de uitvoering van een van de aanjaagpunten van de arbeidsmarktagenda (vergroot eenheid onder werkenden).

¹ <https://www.decreatievecoalitie.nl/over-de-creatieve-coalitie/>

Onze agenda is helder, eerlijke betaling loont:

1. Begroot én betaal fatsoenlijke tarieven - dit is prioriteit nummer een-. Een passende beloning moet het uitgangspunt ("*de waarde van cultuur begint bij die makers*") en het resultaat zijn van productiebudgetten;
2. Een eerlijk aandeel voor werkenden - de koek moet eerlijker verdeeld worden -, en dat geldt bij welk cultuurbudget dan ook;
3. Collectief onderhandelen. De positie van individuele makers bij onderhandelingen moet structureel versterkt worden, dat kun je niet simpelweg aan de markt ('voor jou tien anderen') overlaten;
4. Structurele versterking van de belangenbehartiging van werkenden. Geconstateerd is dat de positie van werkenden zwak is. Middelen en menskracht ontbreken nu om een adequate sociale dialoog te voeren, terwijl dat wel nodig is. Het voeren van onderhandelingen over eerlijke verdeling, ontwikkeling van honoreringsrichtlijnen, arbeidsmarktbeleid, scholing, dat kun je niet eenzijdig aan werkgevers en opdrachtgevers, of aan individuen overlaten.
5. Natuurlijk moet de koek ook groter. Er zit een kloof tussen de waarde die de samenleving toekent aan kunst, cultuur en creativiteit, en de prijs die men bereid is hiervoor te betalen. Wij dragen graag bij aan het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen, maar het wachten op het vergroten van de koek mag de eerlijkere verdeling niet vertragen (zie prioriteiten een).

Het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van werkenden in de culturele en creatieve sector kost geld. Laten we daar eerlijk over zijn. Als daarvoor meer middelen nodig zijn dan zij dat zo.

Wij hopen u met deze brief van dienst te zijn bij het opstellen van uw advies aan de minister. Indien gewenst zijn wij graag bereid tot het geven van een toelichting.

Met vriendelijke groet,

Esther Gottschalk, voorzitter a.i.

Creatieve Coalitie²

² <https://www.decreatievecoalitie.nl/contact/>

De Creatieve Coalitie:

ACT, Belangenvereniging voor professionele acteurs Nederland;

ADC, Assistant Directors Club Nederland;

BAM! De Beroepsvereniging voor Auteur-Muzikanten;

BBK, Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars;

BNO, Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers; De Auteursbond (inclusief Netwerk Scenarioschrijvers);

DDG, Dutch Directors Guild – de belangenvereniging voor regisseurs;

DLG, Dutch Location Guild Nederlandse Associatie Van Locatiescouts & Managers;

DuPho, Dutch Photographers, de beroepsorganisatie voor professionele fotografen;

FNV Media & Cultuur;

Kunstenbond, vakgroepen Beeldend, DAMD, Kunsteducatie, Muziek (inclusief Ntb), Theater en Dans;

NABK, Nationale Associatie voor Beeldend Kunstenaars (NABK);

NCE, Nederlandse vereniging van Cinema-Editors;

Nieuw; Geneco, Nederlandse beroepsvereniging van componisten;

NSC, Netherlands Society of Cinematographers;

NVJ, Nederlandse Vereniging van Journalisten;

Platform BK, Vereniging Platform Beeldende Kunst;

Platform voor Freelance Musici;

Samen1stem, Vakvereniging voor stemacteurs, voice-overs, vertalers, regisseurs en technici;

VCA Vereniging Constructief Audio;

VCTN, beroepsorganisatie voor muzikauteurs, componisten en tekstschrijvers in Nederland;

VLS Vereniging Leraren Schoolmuziek.